



1. Referentie

Referentie	Pelleriaux, K. (2002). De invloed van de schoolloopbaan en de onderwijsvorm op het welbevinden van laatstejaars secundair onderwijs. <i>Tijdschrift voor onderwijsrecht en onderwijsbeleid</i> , (2), 114-118.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Aan de hand van het onderzoek tracht men na te gaan in hoeverre de schoolloopbaan en de onderwijsvorm invloed hebben op het welbevinden van laatstejaars secundair onderwijs. Voor het onderzoek maakt men gebruik van de data verkregen uit een onderzoek naar de invloed die scholen hebben op de waarden van hun leerlingen (Elchardus, Kavadias en Siongers, 1999). 4722 leerlingen uit het laatste jaar secundair onderwijs werden bevraagd via een schriftelijke bevraging. Aan de hand van statistische verwerking gaat men de invloed na. Men komt tot de conclusie dat de onderwijsvorm het welbevinden meer beïnvloedt dan de schoolloopbaan. Er moeten bijgevolg grote vraagtekens gezet worden bij de stelling dat schoolloopbaan een impact heeft op het welbevinden. Demotie en algemeen welbevinden worden betrekkelijk slecht verkaart door de sociale achtergrond, de schoolloopbaan en de onderwijsvorm van de leerlingen. Demotie en welbevinden hebben waarschijnlijk weinig te maken met de school. Wellicht heeft het welbevinden eerder te maken met gebeurtenissen of omstandigheden die zich buiten de schoolpoort situeren.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Onderwijs
Trefwoord(en)	Schoolloopbaan, sociale demotie, welbevinden onderwijs

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Koen Pelleriaux Onderzoeksgroep TOR Vakgroep Sociologie VUB Pleinlaan 2 1050 Elsene Tel: 02/ 629 20 24 Fax: 02/ 629 30 52 torgroep@vub.ac.be http://www.vub.ac.be/TOR

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat is de invloed van de schoolloopbaan en de onderwijsvorm op het welbevinden van de leerlingen?
Hypothesen	Leerlingen met onregelmatige schoolloopbanen scoren op verschillende indicatoren van welbevinden negatiever. Het is mogelijk dat een eventueel verband tussen afstromen en welbevinden eerder te maken heeft met de onderwijsvorm waarin de leerlingen terechtkomen dan met het afstromen als dusdanig.

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatief onderzoek op basis van een schriftelijke bevraging
Onderzochte groep	N=4722 Laatstejaarsstudenten secundair onderwijs uit 63 verschillende scholen
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Invloed van de schoolloopbanen	De invloed van de school op het welbevinden is niet groot. De sociale achtergrond van de leerlingen heeft een duidelijke invloed op het welbevinden en op het gevoel van achtergesteld zijn. Alleen bissen in het secundair onderwijs heeft een significante invloed op het globale welbevinden. Het al of niet gemaakt hebben van een vormovergang op een B-attest of een C-attest heeft geen enkele invloed op het welbevinden en het gevoel achtergesteld te zijn van de leerlingen. De belangrijkste verklarende variabele is echter de sociale achtergrond.
Invloed van de onderwijsvorm	Uit de analyse blijkt dat onderwijsvorm een grotere invloed heeft op welbevinden en demotie dan de schoolloopbaan. Er moeten bijgevolg grote vraagtekens gezet worden bij de stelling dat schoolloopbaan een impact heeft op het welbevinden. Demotie en algemeen welbevinden worden echter betrekkelijk slecht verkaart door de sociale achtergrond, de schoolloopbaan en de onderwijsvorm van de leerlingen. Demotie en welbevinden hebben waarschijnlijk weinig te maken met de school. Wellicht heeft het welbevinden eerder te maken met gebeurtenissen of omstandigheden die zich buiten de schoolpoort situeren.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Pelleriaux, K. (2001). *Demotie en burgerschap. De culturele constructie van ongelijkheid in de kennismaatschappij*. Brussel: VUBPress.

Pelleriaux, K. (2000). Cultuurverschil op school. Smaak en attitudes van de leerlingen in de verschillende onderwijsvormen. *Handboek leerlingenbegeleiding*, 31, 185-195.

Pelleriaux, K. (2000), *Het ontstaan van een demotiecultuur in het secundair onderwijs. Een cultuursociologische analyse van de nieuwe vormen van ongelijkheid en van de nieuwe sociale kwestie*. Onuitgegeven doctoraatsthesis, VUB, Vakgroep Sociologie, Onderzoeksgroep TOR.

Pelleriaux, K. (1999). Het belang van oud-koptisch. Cultuurverschil op school. In P. Allegaert & B. Van Bouchaute (Eds.), *Veer10/Acht10. De leefwereld van jongeren, Vlaams Welzijnscongres over/met jongeren 18 en 19 februari 1999* (pp. 125-132). Kortrijk-Leuven : Garant.

Pelleriaux, K. (1999), Culturele dualisering in het onderwijs. In P. Allegaert & B. Van Bouchaute (Eds.), *Cahier van het Vlaamse Welzijnscongres over/met jongeren, veer10/acht10, Kortrijk, 18 & 19 februari 1999* (pp.48-49). Leuven: Garant.

Elchardus, M., Kavadias, D. & Siongers, J. (2000). Hebben scholen een invloed op de waarden van jongeren? Samenvatting van het onderzoek naar de doeltreffendheid van waardevorming in het secundair onderwijs. *Mores*, 4, 326-382.

Elchardus, M., Kavadias, D. & Siongers, J. (1999), 'Wir haben es nicht gekonnt?' Over de mogelijke invloed van de scholen op het etnocentrisme van de laatstejaars leerlingen in de Vlaamse secundaire scholen. *Driemaandelijks Tijdschrift van de Auschwitz-Stichting*, 64, 5-22.

Elchardus, M., Kavadias, D. & Siongers, J. (1999), Instroom of School? De invloed van scholen en andere socialisatievelden op de houdingen van leerlingen. *Mens & Maatschappij*, 74, (3), 250-268.

Kavadias, D., Siongers, J. & Stevens, F. (1999). Jongeren en politiek. *Samenleving en Politiek*, 6, (6), 19-33.

Elchardus, M., Kavadias, D. & Siongers, J. (1999). Kunnen scholen opvoeden? Over de invloed van de scholen op de waarden van jongeren. *Tijdschrift voor Onderwijsrecht & Onderwijsbeleid*, 5-6, 305-316.

Elchardus, M., Kavadias, D. & Siongers, J. (1999), *Hebben scholen een invloed op de waarden van jongeren? Een empirisch onderzoek naar de doeltreffendheid van waardevorming in het secundair onderwijs. Samenvatting van het eindverslag van het onderzoek "Waardeopvoeding: meting van de effecten van de aanpak van de waardevorming op de waarden van de leerlingen van het laatste jaar secundair onderwijs" (project OBPWO 95.03) op initiatief van de* www.jeugdonderzoekplatform.be

Vlaamse Minister bevoegd voor Onderwijs, Luc Van Den Bossche. Onuitgegeven onderzoeksrapport, VUB, Vakgroep Sociologie, Onderzoeksgroep TOR.

Elchardus, M. (Ed.) (1999). *Zonder Maskers. Een actueel portret van jongeren en hun leraren.* Gent: Globe.

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

Het artikel tracht na te gaan wat de invloed is van de schoolloopbaan en de onderwijsvorm op het welbevinden van de laatstejaars secundair onderwijs. Aan de hand van data verzameld in het kader van een onderzoek naar de invloed van de school op de waarden van leerlingen (Elchardus, Kavadias en Siongers, 1999), tracht men de hypothesen na te gaan.

Men kan besluiten dat het welbevinden meer te maken heeft met de onderwijsvorm dan met de schoolloopbaan. De demotie en het algemeen welbevinden worden wel betrekkelijk slecht verklaard door de sociale achtergrond, de schoolloopbaan en de onderwijsvorm van de leerlingen. Dit wijst er waarschijnlijk op dat noch het welbevinden, noch de demotie veel te maken hebben met de school. Wellicht heeft het welbevinden eerder te maken met gebeurtenissen of omstandigheden die zich buiten de schoolpoort situeren.